

Horváth Géza

1925-1997

Kedves Gyászoló Család! Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Horváth Gézát temetjük, a jeles könyvtáros egyéniséget, a nagy könyvtáros generáció egyik utolsó képviselőjét.

A 71. évét betöltötte, de a 72.-et nem érte meg. Hosszú, nagyon hosszú betegeskedés, embert próbáló gyötrődések után, szűkebb családja, mindekelőtt Gitta asszony féltő szeretetét és minden lehetséges támogatását az utolsó percekig tudva és érezve; tőlük elbúcsúzva és őket megáldva ment el örökre.

Életében sikeres embernek is érezhette volna magát, hiszen kevesen mondhatják el magukról, hogy teljes és maradandó életművet hagytak az utódokra - és az utókorra. Ő viszont ezek közé az emberek közé tartozott.

Egész élete kemény küzdelem volt. Küzdelem - legelőbb - a szegénységgel, majd a különböző történelmi változások éppen időszzerű győzteseinek nem éppen mindig szakmai kívánalmaival; időnként a túlnyomósos, keszonszerű politikák némely csapdaállítóival; és talán legfőképpen: az élete utolsó két évtizedét végig megkeserítő alattomos - és mint kiderült, igazából gyógyíthatatlan -, az életet jelentő *oxigént* is csak szűken, mind szűkebben adagoló betegséggel.

Ámde a lényegről, az *emberi* lényegről még mindig nem szóltunk: arról ti., hogyan küzdötte ki, hogyan teremtette-alakította önnön magát: mezőgazdasági cseléd gyerekekből - talán a legmélyebb sor volt ez a társadalmi státusz a két világháború közötti Magyarországon - hogyan is válhatott és vált meghatározó egyéniségévé az 1945 után kibontakozó modern magyar könyvtárügynek.

Idézzük fel azt az interjút, melyet 1983 elején (30 éves megyei könyvtári igazgatóságának utolsó, de méltó akkordjaként) a *Könyvtáros* című szakfolyóirat készített vele. Már a cím is telitalálat volt:

„Egy korunkra jellemző könyvtár - és könyvtárosa”. S szép a tartalom is: Horváth Géza itt vall, részletekbe menően és pontosan, életéről és munkásságáról. Korai árvaságáról, nagykőrösi tanítóképzős éveiről, 1945-ös nyugatra hurcolásáról, hadifogságáról s a szép emlékü pápai tanítóképzőről, az itteni népi kollégiumi működéséről. Rövid nevelőtanári ténykedés után Győr következett, a körzeti könyvtár, majd 1949-től Tata az újabb állomás.

De adjuk át a szót - megidézve ezzel az élő embert - neki magának. „Miközben tanulgattam a könyvtárosságot, három hónap alatt megszerveztem húsz népkönyvtárat. De augusztusban áthelyeztek Tatára a körzeti könyvtár vezetőjének, azzal a feladattal, hogy szervezzem meg Komárom megyében a községi könyvtárakat. Az év végéig 42 falusi könyvtárat szerveztünk meg, belőlük négynek szlovák nyelvű állománya is volt. 1951 végére pedig már a megye valamennyi községében volt letéti könyvtár: a körzeti könyvtár 33.074 kötetes állományából 25.655 kötetet kihelyeztünk a községekbe, olvasóink száma 7.200 lett. Két munkatársammal együtt akkor már hárman voltunk könyvtárosok, s nemcsak letéteket adtunk ki, hanem kölcsönöztünk is a körzeti központban, Tatán.” - Így mesélt Horváth Géza a 30 évvel korábbiakról. Ugye feltűnik itt mindenkinek a kínosan precíz számadatolás: nyilván utána kell néznie az interjú kedvéért mindezeknek az adatoknak. S ő utánaézett -, mert lényegesnek, fontosnak találta.

S mennyire igaza volt!

Mert hiszen a „fényes szellők” nemzedéke nemcsak mozgalmi feladatokat teljesített és pártpropagandát végzett, hanem - miként Horváth Géza is - mélységesen hitt a tényleg sokat nélkülözött és tényleg sokat szenvedett magyarság, különösen a vidéki Magyarország szellemi és anyagi jobb létre segítésében. Egyben önmagán is csak így tudott segíteni.

S ennek a *szellemi* fölkarolásnak volt az egyik legfontosabb eszköze és lehetősége a könyv, az olvasás- a könyvtár.

Az említett interjúban fény derül Horváth Géza második minőségi-szakmai kiugrásának történetére is: „1952-ben minisztertanácsi határozat jelent meg a könyvtárakról, s ez először is az új megyei könyvtár megszervezését tette feladatunkká. Ezt az intézményt a Tatai Körzeti Könyvtár és a Tatabányai Városi Könyvtár összevonásával kellett létrehozunk. A tatabányai Népházban kaptunk ideiglenes helyet, vezetővé engem nevezett ki a megyei tanács.”

És Horváth Géza szakmai feladata innentől kezdve a megyei könyvtár - megszervezése, fejlesztése, működtetése, új épületének szakmai tervezése, s a Tatabánya-Újvárosba költözéssel - 1964-től - pedig a belső, minőségi, szakmai munka és a hálózati-módszertani rendszer továbbfejlesztése és folyamatos gondozása lett. Egészen az 1983. január elsején - a betegsége miatti - önkéntes és kényszerű nyugállományba vonulásáig.

Az új épület új szemléletű könyvtároskodást kívánt meg, természetesen. Horváth Géza vezetésével ez az intézmény — és persze a munkatársi közösség is - meg is tudott felelni az új követelményeknek. Sőt. Számos újítás fűződött a tatabányai megyei könyvtárhoz s vezetőjéhez, Horváth Gézához. Ezeket még csak címszavakban sem lehet most felsorolni, azt viszont meg kell említeni, hogy a hetvenes években háromszor is „Kiváló könyvtár” címet kapott a megyei könyvtár. Vezetője pedig - kiemelkedően jó szakmai teljesítményéért - kitüntetések egész sorát. 1955: „Szocialista kultúráért”; 1963: „Kiváló népművelő”; 1973: Szabó Ervin Emlékérem (a könyvtáros szakma legmagasabb rangú elismerése ez); 1977: „Munka Erdemrend” ezüst; 1983: „Munka érdemrend” arany fokozat.

„Kezdetől fogva kísérleti műhelynek tekintettük az új könyvtárat mind saját munkánk jobbá tétele, mind egyes országos könyvtárpolitikai elképzelések, könyvtártervezési koncepciók befogadása szempontjából” - írta Horváth Géza az egyik szócikkében. S valóban: ez a könyvtári modell már a 60-as években gyökeres szakítást jelentett a hagyományos, zárt rendszerű, csak a könyvkölcsönzési funkciót vállaló közkönyvtár-népkönyvtár felfogással. Ahogyan ez később szakmai szlogenként is megfogalmazódott: az új intézmény a „város dolgozószobája” kívánt lenni. S azzá is vált.

Végigböngészve azt a tetemes szakirodalmat, melyet Horváth Géza írt s hagyott - élő emlékezésül - az utókorra, azt is konstatálhatjuk, hogy a megyei könyvtár igazgatója nemcsak a gyakorlati munkákhoz - ahogyan félig tréfásan mondogattuk: a „polcológiához” értett nagyon jól; de elméleti felkészültsége, koncepcionális megközelítései is széles spektrumot öleltek fel, és sokféle szakmai területen érvényesültek. Egyfelől *időben*, bizonyos időbeli tartamok szerint készítette rendszeresen

összefoglalásait a megyei könyvtárról és *a megye* egésze könyvtárügyéről; másfelől a legkülönbözőbb szakterületek egy-egy részproblémájával foglalkozott, úgyszintén rendszeresen.

Csak néhány témát említek ezzel kapcsolatban: olvasásszociológiai vizsgálatok, a könyvtári szolgáltatások korszerűsítése, olvasói igények vizsgálata, a könyvtár belső terének kialakítása; a falusi könyvtárak funkciói, az egészségügyi intézmények könyvtári ellátása - és így tovább.

A külföldi példák is állandóan foglalkoztatták: már korán kialakította - s mindvégig (ez sem volt kis dolog) étellel és hasznos programokkal tudta megtölteni - a kapcsolatot például a drezdai könyvtárral.

Szerette a József Attila Megyei Könyvtár kiadványait, s joggal volt büszke minden egyes megjelent új szellemi műre. Így például az évkönyvekre, a sok-sok bibliográfiára, repertóriumra, tájékoztató füzetre, helyismereti kiadványra. Ő maga is sok ilyet szerkesztett, tervezett, kivitelezett. És tanult, tanított - folyamatosan.

Én magam 1975-ben, kényszerű pályamódosításom pillanataiban ismertem meg: a megyei könyvtár adott akkor menedéket a számomra. Ő küldött egy újabb egyetemre, a könyvtár szakra, majd egy sereg izgalmas feladattal is megbízott. Évekig volt a főnököm, alighanem meg is ismertem valamelyest. Amennyire persze meg lehet ismerni egy olyan zárkózott természetű embert, mint amilyen Horváth Géza volt. És volt még valami alapvetően meghatározó állapot az ő magatartásában. Köznapian szólva: a szorongás.

Valahogy úgy, akképpen, ahogyan az egzisztencialista filozófusok mondták és mondják: mint megválaszthatatlan, mint törvényszerűen reánk rakott életterhet. Nyilván ennek több oka, tényezője is lehetett Horváth Géza életében; de egyet biztosan ki lehet találni. Mégpedig a folytonos *kockázat* vállaló, ám a mindenkor kételkedő ember szorongása is volt ez a fajta állapot. A gondolkodó, a töprengő, a tépelődő ember állapota. Aki világosan tisztában volt *azzal*, hogy az előbbre lépés, a haladás, a fejlődés elkerülhetetlen velejárója a változtatás, a réginek, az idejét múltnak a meghaladása, az értékek átrendezése. Ami viszont azzal a veszéllyel is jár, hogy - rossz döntés esetén - konfliktushelyzet, netán értékvesztés és presztízsvésztés is bekövetkezik. De mivel ő nem bírt sohasem ölbe tett kezekkel üldögelni, mindig valamilyen újításon járt az esze -, így aztán állandósult a veszélyhelyzetek okozta szorongása is. Miként már ötvenéves kora tájától a további életét végigkísérő és megkeserítő betegsége is. Meg hát az újító emberek szokásai, közismert „nehéz ember”-sége, a környezetével nehezen harmonizáló szakmai vezető örök magányossága. (Különösen azokban a szigorú évtizedekben, melyekben neki munkahelyi vezetőként kellett működnie. Csak ritkán voltak fölszabadult

percei, órái: mint például a Géza-napi belső köszöntések közepette, meg még néhány efféle könyvtárosi összekocccintáskor. Ilyenkor viszont még a róla szóló gúnyversek miatt sem haragudott meg - sőt élvezte, még a szöveget is elkérte, s *könyvtárhoz méltó* módon - archiválta.

A személyes emlékek sokaságát itt és most még fölillantani se lehet, közkeletűvé és közérthetővé formálni pedig még nehezebb. Egyébként is munkatársai közül talán senkit sem avatott teljes mértékben bizalmába - és milyen bölcsen tette -, talán mindenki csak kívülről látta, szemléltess hallgatta panaszos hangú előadásait. Furcsán szerették őt a beosztottjai is. Magunk között - meg aztán a vidék, saját magunk előadta kabarékban - sokat csipkedtük, parodizáltuk; utánoztuk sajátos gesztusait, aranymondásait, nagy telitalálatait és mulattató bakijait. Már-már szállóigévé nemesedtek a - különösen a fiatalabb kollégák által kitalált és kitekert - Horváth Géza-idézetek, példázódások, feddések és dicséretetek. Ha tudomására jutott egy-egy efféle szellemes találmány, zavartan mosolygott, persze láthatóan örült neki.

Alighanem ő is így, ezzel a távolságtartó szeretettel közeledett a jóakarató embertársaihoz, s munkatársaihoz is persze. Ennek számtalan jelét - és dokumentált bizonyosságát is - tapasztalhattuk az évek során; ezt mindenki így fogadta el, ekként tartotta helyénvalónak. Hiszen Horváth Gézáról, egy különös, erős és fölöttébb karakterisztikus egyéniségről volt szó.

Volt. Immáron véglegesen múlt időben.

Kedves Géza bácsi, kedves Géza, aki akkor, amikor megismertelek, fiatalabb voltál, mint most én - borzongó ez a pillanat, amidőn *most* a végső és utolsó istenhozzádot kell kimondanom. Méghozzá oly sokak nevében.

Sírat téged a családod: szerető feleséged, Géza fiad, Gitta lányod, vőd: Feri; s unokáid: Gergő és Orsika. Búcsúznak tőled volt munkatársaid, a megyei könyvtárak igazgatói és az egykoron általad kormányzott József Attila Megyei Könyvtár *mai* munkatársai. Búcsút intenek szervezetek, intézmények is. A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzati Hivatal, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezete. A megye könyvtárosai is utolsó istenhozzádot küldenek feléd.

S végül itt állok én is, szemben a ravatallal, és arra gondolok elsősorban, hogy maradandó életművet alkottál és hagytál az utódokra - és az utókorra, kedves Géza. Ervényes, értékes és időt álló szakmai életművet.

Köszönet mindezerért.

Isten veled, Géza, nyugodjál békében!

Dr. Monostori Imre

(Elhangzott a temetésen 1997. május 10-én.)

Tisztelt Gyászolók!

Szűk két esztendő múlva, 1999-ben lesz ötven éve annak, hogy az államilag szervezett közművelődési könyvtárak hálózatának kiépítése elkezdődött - a magyar könyvtáriügy két kiválósága, Sebestyén Géza és Sallai István által lefektetett, illetve a gyakorlat által továbbfejlesztett, ma is vállalható elvek alapján. E rendszerre, amely az ún. körzeti könyvtárak által gondozott falusi könyvtárakat fogta egybe, a koronát a méltatlanul elfeledett, sőt semmibe vett Barabási Rezső tette fel 1952-ben a megyei, járási és városi könyvtárak Kiállításával, hálózatba szervezésével és a könyvtárak akkori felfogás szerinti egységbe foglalásával. Amikor 1982-ben a könyvtáros szakma a megyei könyvtárak létesítésének 30. évfordulóját ünnepelte, kiderült, hogy az 1949-es alapítók, az első körzetikönyvtár-vezetők, illetve megyei könyvtár-igazgatók közül már csak ketten szolgálnak: a békéscsabai Lipták Pál és a tatabányai Horváth Géza. Sajnos, sorsuk a lámpások sorsát példázza: ők, akik a könyvet, az olvasás, művelődés világosságát vitték el a falvakba, pusztákra-tanyákra, maguk is elégték a szolgálatban: egészségük megrendülése rövidesen nyugállományba kényszerítette mindkettőjüket...

Békéscsabát a legtöbbit kezdeményező megyei könyvtárként szoktuk emlegetni. Ám a jó kezdeményekben a tatabányai sem nélkülözi a „leg”-eket. A romló emlékezet felfrissítésével hadd utaljak most néhányra: az elsők között kialakított, kiterjedt és jól szervezett helyismereti tevékenységre, az ennek keretében folyamatosan közreadott, nagyon színvonalas publikációkra; a hálózatgondozás egyik legrégebbi és legjobb eszközéire, a kitűnően szerkesztett könyvtári híradóra, a *Komárom Megyei Könyvtárosa*; az ötvenes évek végén kezdeményezett, sikeres mintakönyvtár-akcióra; az 1962-ben indított megyei könyvtári évkönyvsorozatra, amelynek kiadása az országban egyedülállóan ma is folytatódik. Ne feledkezzünk meg továbbá az értelmiségi klubnak is tekinthető Szinnyei Körről; az intézmény úttörő szerepéről a megyei könyvtárak munkaszervezeti-munkaszervezési kezdeményeiben, a szaktájékoztatási rendszer kialakításában. Emlékeztessünk továbbá arra is, hogy a megye hányszor adott otthont országos, sőt nemzetközi összejöveteleknek, lépett fel fontos tanácskozással-továbbképzések kezdeményezőjeként. Vajon hányan tudják, hogy itt zajlott le - Tatán - 1969-ben a Magyar Könyvtárosok Egyesületének első vándorgyűlése, amely azóta a könyvtárosok évente megismétlődő, nagy seregszemléjévé vált. Mindez így, együtt felidézve hitelesíti Sallai István megállapítását, amely *kísérletező könyvtárnak* minősítette a tatabányait, és igazolta a szakmai közvélekedést, amely a Horváth Géza vezette intézményt valódi alkotó műhelynek tekintette...

Ennyit a tényekről. Most pedig hadd váltsak át a személyesebb hangra, kedves Géza! Hadd szóljak arról, mit jelent az embernek egy közeli barát, társ elvesztése. Akit már ért nagy gyász, tudja: a legnagyobb, napról napra fájó pótolhatatlan hiány a párbeszédnek, a gondolatok, az emlékek felidézésének, megosztásának, a *kérdezésnek* a lehetetlenné válása. Vannak dolgok, amelyekre csak az eltávozott adhatna feleletet, de már nem ad; a hiányos vagy téves emlékezést kijavíthatná, de nem teszi; meghallgathatná beszámolóinkat apró-cseprő ügyeinkről-bajainkról, de nincs jelen. A hiba bennünk, a még ittmaradtakban-ittfelejtettekben van: miért nem kérdeztünk *akkor*, miért halogattuk a kérdést, miért engedjük, hogy a napi gondok elvegyék a perceket a barátság ápolásától, miért hittük, hogy még mindig van időnk, lesz időnk a kérdésre.

Miért nem kérdeztük-kérdeztem meg Tőled, kedves Géza, például azt, hogy milyen volt az ünnepe az első falusi népkönyvtár, a mezőszentgyörgyi felavatásának, ahol Te friss tanítói diplomával a tarsolyodban a mozigépet kezelted; milyen volt az élet a gici népfőiskolán, ahol rövid ideig - a főiskola megszűntetéséig - nevelőként működöttél; mit mesélhetnél még öreg barátainkról: jó emlékü helyettesedről, Mártsa Alajosról; milyenek voltak utolsó hónapjai a tragikus sorsú, kitűnő miskolci könyvtárigazgatónak, Szőnyi Lászlónak, akinek Te nyújtottál baráti jobbot és menedéket Tatán, közvetlenül a halála előtt; vajon miért nem kérdeztem meg, mit jelent az az 1983-ból származó mondatod, hogy „nem félttem attól, hogy nálam okosabb, műveltebb embereket nyerjek meg könyvtárosnak”. Kikre gondoltál, kikre vagy a legbüszkébb azok közül, akik működésed 33 éve alatt a megyei könyvtár műhelyében nevelődtek, és akik aztán onnan keltek szárnyra más, tágabb horizontok felé? És milyen szívet rejtett az általad is emlegetett nyerseséged, karcos modorod, amely bizony válogatás nélkül sodort összeütkezésekbe országos szakmai nagyságokkal is, ha igazadnak voltál tudatában?

E kérdésekre immár nincs válasz. Hiányukban mi, kérdezők, a régi gárda maradékai lettünk szegényebbek, de talán a fiatalabb utódok is. És mivel azt is tudjuk, hogy bensődben nagy volt a szeretet-éhség, a barátság vágya, kedves, morgós barátunk, hadd mondjuk el: sokan szerettünk, és most, utad végső állomásán őszintén kívánjuk Neked - legyen könnyű az álmod, Géza!

Gerő Gyula

(Elhangzott a sírnál 1997. május 10-én.)

Horváth Géza - bibliográfia

I. Cikkek, tanulmányok

- 1). MEGYÉNK minden községében működik a népkönyvtár. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1950. 52. sz. 4.1.
- 2). MEGYÉNK könyvtári munkája. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1951. 44. sz. 6.1.
- 3). OLVASÓINK írják. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1951. 48. sz. 6.1.
- Olvasómozgalom.
- 4). NÉPKÖNYVTÁRAINK egyéves munkája. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1952. 7. sz. 4.1.
- 5). NÉPKÖNYVTÁRAINK munkájáról. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1952. 44. sz. 2.1.
- 6). AZ ELSŐ könyvtáros konferencia elé. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1952. 97. sz. 4.1.
- 7). AKIK akadályozzák a Megyei Könyvtár munkáját. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1952. 105. sz. 4.1.
- 8). KÓRHÁZAINK könyvellátása. = Könyvtáros, 1953.7. sz. 28.1.
- 9). AZ ÚJ kölcsönzési eljárás tapasztalatai. = Könyvtáros, 1953. 11. sz. 22.1.
- 10). KÖNYVTÁRAINK egy évi munkájának mérlege. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1953. 2. sz. 4.1.
- 11). FALUSI könyvtáraink a fejlődés útján. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1953. 98. sz. 4.1.
- 12). AZ ORSZÁGOS könyvtáros értekezlet elé. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1954. 24. sz. 4.1.
- 13). KÖNYVTÁRAINK versenyéről. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1954. 79. sz. 4.1.
- 14). BOTTYÁN János Komárom megyében [Évfolyamdolgozat - kézirat] Tata, 1955.
- 15). TATABÁNYA 1944-1945. (Adatok Tatabánya 10 éves történetéhez) [Kézirat] Tatabánya, 1955.
- 16). BÁNYÁSZ könyvtárainkról. = Harc a Szénért, 1955. 6. sz. 4.1.
- 17). SZÁMADÁS könyvtáraink egyéves munkájáról. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1955. 11. sz. 4.1.
- 18). MIT olvasnak Komárom megye nagy könyvtáraiban az emberek? = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1955. 14. sz. 4.1.
- 19). KÖNYVTÁRAK versenye. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1955. 31. sz. 4.1.
- A felszabadulás 10 éves évfordulója tiszteletére indított egy éves verseny eredményének értékelése.

- 20). AZ ÜNNEPI könyvhét után. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1955. 50. sz. 1.1.
- 21). KÖNYVTÁRAINK a pártoktatás sikeréért. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1955. 91. sz. 2.1.
- 22). FIZETÉSEMELÉS a Komárom Megyei Könyvtár területén. = Könyvtáros, 1957. 4. sz. 253-254.1.
- 23). ÖTÉVES a megyei könyvtár. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1957. 32. sz. 4.1.
- 24). TATABÁNYA felszabadulása. Adatok a város 10 éves történetéhez. [Kézirat.] Tatabánya, 1958.
- 25). A SZAKSZERVEZETI könyvtárosok országos konferenciájáról - 2. rész : A vita eredményei... [H. G. hozzászólása.] = Könyvtáros, 1958. 1. sz. 6.1.
- 26). FEJLESSZÜK tovább népkönyvtárainkat! = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1958. 21. sz. 6.1.
- 27). A JÓ gazda felelősségével. A községi tanácsok tulajdonába kerülnek a népkönyvtárak. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1958. 67. sz. 6.1.
- 28). KÖNYVTÁRAINK a fellendülés útján. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1960. 11. sz. 6.1.
- 29). FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETEK a könyvtárakért. = Könyvtáros, 1961. 1. sz. 39.1.
- 30). (HORVÁGH Géza - KOGER Tamás): Egy községi könyvtár állománya és a törzsananyagjegyzék. = Könyvtáros, 1961. 5. sz. 198-200.1.
- 31). TÍZ év. In : A Komárom Megyei Könyvtár évkönyve 1952-1961. 5-17.1.
- 32). HORVÁTH Géza - BÁRDOS László - IZSÁKI Mihály: Német közművelődési könyvtárakban. In : Külföldi tanulmányutak, 1959. Bp. Orsz. Könyvtügyi Tanács, KMK soksz. 1961.
- 33). (GURDON Antal - HORVÁTH Géza): Felmérés a komáromi járás olvasóiról. A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve, 1962. 30-33.1.
- 34). A NÉPMŰVELÉS helye az eszmei offenzívában. Hozzászólás a „Hogyan válhat a népművelők tevékenysége anyagi erővé?” című vitasorozathoz. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1964. 19. sz. 6.1.
- 35). EGY év az új könyvtárban. In : A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1965. 21-34.1.
- 36). (HORVÁTH Géza - MÉSZÁROS Antal): A közművelődési könyvtárakban jelentkező olvasói igények vizsgálata. A KISZ-korosztályú fiatalok olvasásának elemzése Komárom megyében. = Könyvtáros, 1967. 2. sz. 97.1.
- 37). EGY kísérletről... Új üzemszervezés a József Attila Megyei Könyvtárban. = Könyvtári Figyelő, 1967. 4. sz. 212-240.1.
- 38). 1967 - a mérlegen. = Komárom megyei Könyvtáros. 1968. 1. sz. 3-6.1.
- 39). MUNKÁSLAKTA településeink könyvtári ellátása. = Komárom megyei Könyvtáros, 1968. 3. sz. 12-14.1.
- 40). EGY év elemzése a József Attila Megyei Könyvtárban, 1969. [Kézirat, JAMK]
- 41). AZ 1968. évi munkánk. = Komárom megyei Könyvtáros, 1969. 4. sz. 1-10.1.
- 42). KOMÁROM megye új városi könyvtárai. = Könyvtáros, 1970. 6. sz. 324-326. 1. - Esztergom, Tata, Tatabánya.
- 43). NAGYOT léptünk előre. = Komárom megyei Könyvtáros, 1970. 7. sz. 3-5.1.
- 44). AZ OLVASÓTÉR átrendezése a megyei könyvtárban. = Komárom megyei Könyvtáros, 1970. 8. sz. 22-24.1.
- 45). MEGYÉNK könyvtárai a 3. ötéves terv időszakában. In : A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1970. 3-18.1.
- 46). A TATABÁNYAI József Attila Megyei Könyvtár szolgáltatásai. = Komárom megyei Könyvtáros, 1973. 18. sz. 18-21.1.
- 47). A TANÁCSI könyvtárhálózat jelentéséből. = Komárom megyei Könyvtáros, 1974. 19. sz. 4-6.1.
- 48). EZ történt 1974-ben. (A tanácsi könyvtárhálózat jelentéséből.) = Komárom megyei Könyvtáros, 1975. 22. sz. 3-5.1.
- 49). A TANÁCSOK megalakulásának 25. évfordulójára. = Komárom megyei Könyvtáros, 1975. 24. sz. 1.1.
- 50). Az 1976. évi eredmények, gondok, problémák a tanácsi könyvtárhálózatban. = Komárom megyei Könyvtáros, 1977. 1. sz. 3-8.1.
- 51). AZ OLVASÓ munkásért pályázatról. = Komárom megyei Könyvtáros, 1977. 2. sz. 17-18.1.
- 52). BENEDEK István - Komáromban. = Dolgozók Lapja, 1977. szept. 24. 4.1.
- 53). A JUBILEUMI évről. A tanácsi könyvtárhálózat jelentéséből... = Komárom megyei Könyvtáros, 1978. 1. sz. 3-6.1.
- 54). 1979 - a mérlegen. A tanácsi könyvtárhálózat jelentéséből. = Komárom megyei Könyvtáros, 1980. 1. sz. 3-6.1.
- 55). A NAGYÜZEMI munkásság olvasási szokásairól. = Komárom megyei Könyvtáros, 1980. 3. sz. 3-24.1.
- 56). KOMÁROM megye tanácsi könyvtárai az V. ötéves terv időszakában. In : A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1980. 3-24.1.

II. Önálló kötet

57). BÁRDOS László István - HORVÁTH Géza: Komárom megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája. (Közrem. Kovách Zoltán). Tatabánya, 1962. József Attila Megyei Könyvtár. KMK soksz. Bp. 82.1. 61. 20 cm.

Ismertetések:

58). BERZE László. = Könyvtáros, 1963. 2. sz. 118-119.1.

59). = MAGYAR Könyvszemle, 1964. 110-111.1.

III. Szerkesztői tevékenység

60). A Komárom Megyei Könyvtár évkönyve 1952-61. (Szerk.: Horváth Géza.) Tatabánya, Komárom Megyei Könyvtár, 1962.

61). A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1965. (Szerk.: Horváth Géza.) Tatabánya, JAMK, 1966.

62). A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1970. (Szerk.: Horváth Géza.) Tatabánya, JAMK, 1971.

63). A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1975. (Szerk.: Horváth Géza.) Tatabánya, JAMK, 1976.

64). A József Attila Megyei Könyvtár évkönyve 1980. (Szerk.: Horváth Géza.) Tatabánya, JAMK, 1981.

65). A Komárom megyei Könyvtáros c. szakmai lap 25 számának volt felelős szerkesztője 1968 és 1975 között.

66). IDŐNK. Komárom megyei szemle. Tatabánya, 1963. (Szerk.: Horváth Géza et al.)

67). TATABÁNYA története. Helytörténeti tanulmányok. (Szerk.: Horváth Géza et al.) Tatabánya, Városi Tanács VB, 1972.

68). TATABÁNYAI kislekikon. (Összeáll.: Horváth Géza et. al.) Tatabánya, Városi Tanács - JAMK, 1975.

69). GYŐRI László - TAKÁCS Anna: A Csecsen-

Ingus Autonóm Szovjet Szocialista Köztársaság (Szerk.: Horváth Géza.) Tatabánya, JAMK, 1977.

70). WIR reisen nach Ungarn. Empfehlende Bibliographie für Tounsten aus der DDR. Az NDK-ba utazunk. Ajánlott bibliográfia a Magyar Népköztársaságból érkező turisták részére. (Szerk.: Manfréd Schnabel - Horváth Géza.) Drezda-Tatabánya, 1979. [Magyar és német nyelven.]

71). KÖNYVBIZOMÁNYOSI hálózat Komárom megyében. (Bev.: Horváth Géza.) Tatabánya, Hazafias Népfront, 1984.

IV. Horváth Gézáról

72). NÉPMŰVELŐK kitüntetése. = Komárom m.-i Dolgozók Lapja, 1963. 68. sz. 6. 1. - „Kiváló népművelő.”

73). J.[ENKEI] J.[ÁNOS]: Információ, könyvtár, szolgáltatás. Interjú Horváth Gézával, a megyei könyvtár igazgatójával. = Dolgozók Lapja, 1971. 2. sz. 4.1.

74). MÁSODSZOR is megpályázzák a kiváló címet. = Dolgozók Lapja, 1972. 9. sz. 4. 1. - Interjú Horváth Gézával.

75). GY. [ÖRKE] Z.[oltán]: Szeptember 11-18. Komárom megyei Könyvtári Hét. Beszélgetés Horváth Géza igazgatóval. = Dolgozók Lapja, 1972. 213. sz. 4.1.

76). [JENKÉI JÁNOS] (J.J.): II. Könyvtári Hét. Ünnepe, szolgálat, szolgáltatás. Beszélgetés Horváth Gézával, a megyei könyvtár igazgatójával. = Dolgozók Lapja, 1973. 217. sz. 5.1.

77). CS.[UKLY] L.[ászló]: Az irodalom az olvasók szolgálatában. = Dolgozók Lapja, 1977. 51. sz. 4. 1. - Interjú Horváth Gézával.

78). KULCSÁR Istvánné: Nyugdíjba vonult Horváth Géza, a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár igazgatója. = Komárom megyei Könyvtáros, 1982. 3. sz. 45-48.1.

79). PÁLDY Róbert: Sorsok és pályák. Egy korunkra jellemző könyvtár - és könyvtárosa. Beszélgetés Horváth Gézával, a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár igazgatójával. = Könyvtáros, 1983. 3. sz. 142-146.1.

Szerkesztők: ifj. Gyüsi László, Tata, Mórincz Zsigmond Városi Könyvtár
Dr. Horváth Géza, József Attila Megyei Könyvtár
Kelecsényi Péterné, József Attila Megyei Könyvtár
Takács Anna, Tatabánya, Városi Könyvtár
Tanczerné Jakus Emőke, Tata, Kőkúti Általános Iskola

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya, Fő tér 2.
Felelős kiadó: dr. Monostori Imre igazgató
Felelős szerkesztő: Schmidt József
ISSN 1218 9278
Tb.MK.S-33/1997